

takovémuto závazku dostál. Na nynější bytovou nouzi rovněž nelze bráti zřetel, protože tento poměr už trvá po léta a pravděpodobně v dohledné době se nenapraví. Třebaže zákon v §u 830 obč. zák. stanoví, že nelze požadovati zrušení společenství v nečas a k neprospěchu ostatních podílníků, mohou tu přijíti v úvahu jen okolnosti přechodné, které v do- zírné době mohou se pozměniti a pominouti, což o bytové nouzi nelze předpokládati.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce posoudil odvolací soud věc správně. Nedělitelnou jest věc po rozumu §u 830 obč. zák. i tehdy, není-li fyzické dělení proveditelné bez přestaveb poměrně nákladných. Se stanoviska stavební techniky bylo by lze téměř každý dům rozdělití provedením účelných přestaveb ve dva menší domy. Ale to samo o sobě nepadá na váhu. V případě, o nějž jde, má dům cenu 23.000 Kč a náklady na přestavby v rozsudku prvé stolice uvedené činily by 3.650 Kč, tudíž více než 15%, což zajisté jest nákladem nepoměrným. Jest ovšem pravda, že dovolatel v prvé stolici prohlásil, že ponese sám náklady na fyzické dělení, ale vůči tomu správně poukazuje odvolací soud k tomu, že není záruky, že žalovaný jest s to, aby takovému závazku dostál. Oba soudové nižších stolic poukazují k tomu, že by i žalobce po rozdělení musil prováděti úpravy ve své polovici na vlastní útraty značným nákladem. Není tedy v tomto případě fyzické dělení domku — i když by se předpokládalo, že by příslušný stavební úřad k zamýšlenému dělení svolil, což vůbec ne- bylo vzato na přetřes, — přípustným, a netřeba se ještě obíratí otázkou, zda by některý z dílců vznikajících při dělení byl způsobilým, aby jeho přídělem mohl býti žalobce prohlášen za uspokojena po rozumu §u 841 obč. zák. Dovolatel vytýká též, že rozdělení spoluvlastnictví by bylo ne- včasné, ježto by on vzhledem k ochraně nájemníků nemohl naléztí ná- hradní byt. Avšak, jak již ve více rozhodnutích vysloveno (čís. 101, 1438, 2960, 4553 sb. n. s.), pro posouzení včasnosti dle §u 830 obč. zák. nerozhodují osobní poměry spoluvlastníků a z nich vyplývající škoda neb újma, nýbrž rozhodují objektivní poměry věci samé se týkající a na ni účinkující. Proto újma hrozící dovolateli ztrátou bytu a otázka, kdy nouze bytová pomine, nepřichází tu v úvahu.

Čís. 5765.

I opovědi zápisů, které nařizuje zákon o společnostech s r. o. ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. dlužno učiniti u rejstříkového soudu buď osobně do protokolu nebo podáním, soudně nebo notářsky ověřeným. Týká-li se opověď změny zápisu do rejstříku hlavního i pobočného zá- vodu, jest sice opověď podati u soudu hlavního závodu, nestačí však, by rejstříkovému soudu pobočného závodu byl rejstříkovým soudem

hlavního závodu zaslán pouhý opis opovědi. V tom, že rejstříkový soud pobočného závodu vrátil přímo straně opověď, by byla podána ve formě ověřené, nelze spatřovati zřejmou protizákonnost (§ 16 nesp. říz.).

(Rozh. ze dne 17. února 1926, R I 60/26.)

Rejstříkový soud hlavního závodu (krajský soud v Mostě) zaslal rejstříkovému soudu pobočného závodu (obchodnímu soudu v Praze) usnesení ze dne 15. září 1925, jímž při firmě společnosti s r. o. byla zapsána změna společenské smlouvy zvýšením kmenové jistiny, a připojil jednoduchý opis opovědi a dalších příloh. Obchodní soud v Praze vrátil společnosti opis opovědi s tím, by podala řádnou opověď ve formě ověřené, ježto jde o podání, o němž má dle §u 60 zákona o společnostech s r. o. rozhodnouti soud závodu odštěpného a jež přímo u tohoto soudu podati sluší. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Podle §u 60 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. všechny po zápisu odštěpného závodu do obchodního rejstříku následující opovědi, pokud se týkají výlučně jen odštěpného závodu, jest podati přímo u soudu odštěpného závodu, jinak u soudu hlavního závodu. Z ustanovení toho jest zřejmo, že v tomto případě opovědi pro soud odštěpného závodu určené jest podati u soudu hlavního závodu a že k nim dlužno přihlížeti jako k opovědím. Že tomu tak, potvrzuje odstavec druhý cit. § 60, dle něhož soud hlavního závodu má dotýčnou opověď s oznámením znění zápisu dodati soudu odštěpného závodu a při tom mu i znamenání firmy a jinaké přílohy pro jeho obchodní rejstřík potřebné zaslati. Tím vyvráceno mínění rekurentčino, že připojením pouhého opisu opovědi učinila více, než musila, a jest naopak potvrzena správnost názoru soudu obchodního v Praze o nutnosti předložení řádné ověřené opovědi (§ 102 zák. č. 58/1906 ř. zák.). Dle toho, co řečeno, jest dotýčná opověď s doklady určena pro rejstříkový soud odštěpného závodu a podle § 102 a §§ 23, 25 a 28 min. nař. ze dne 9. března 1863, čís. 27 ř. zák. jest volno každému do opovědi a jejich dokladů jako základu zápisu do obchodního rejstříku nahlédnouti a opisy si poříditi.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

V § 10 uvozovacího zákona k obchodnímu zákonu jest vyslovena zásada, že všechny v obchodním zákoně předepsané, k vedení obchodního rejstříku se vztahující opovědi musí býti učiněny u obchodního soudu buď osobně do protokolu nebo podáním, soudně nebo notářsky ověřeným. Tato zásada platí i pro opovědi zápisů do obchodního rejstříku, které nařizuje zákon o společnostech s ručením obmezeným ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. (§ 102 tohoto zákona), jmenovitě pro zápis změny společenské smlouvy zvýšením kmenové jistiny do obchodního rejstříku jak soudu hlavního tak i vedlejšího závodu (§§ 51, 52, 53, 59

a 60 cit. zák.). Z této zásady nečiní výjimky ani § 6 cit. zák., upravující jen postup při opovědi změn, týkajících se zápisů do rejstříku hlavního i vedlejšího závodu. Tím, že má býti opověď podána jen u soudu hlavního závodu, není ještě řečeno, že by se soud odštěpného závodu nemusil opovědi vůbec zabývat. Vždyť podle druhého odstavce tohoto §u má soud hlavního závodu po provedení zápisu ve svém rejstříku zaslati také opověď soudu závodu odštěpného, zřejmě proto, aby i on mohl na jejím podkladě zkoumati, zda zápis, povolený soudem hlavního závodu, jest vzhledem ke stavu rejstříku pobočného závodu proveditelným. (§ 11 a 59 (3) zák. čís. 58/06.) Shledal-li tedy tento soud jakékoli závady co do formy neb s uvedeného již hlediska i co do obsahu zasláné mu opovědi, jest nejen oprávněn, nýbrž i povinen, aby zařídil jich odklizení. Vrátil-li proto soud pobočného závodu pouhý opis opovědi přímo straně, by byla podána řádná opověď ve formě ověřené, není to zřejmě protizákonné, dokonce ne již zmatečné — o rozporu se spisy nelze mluvit již vzhledem k povaze věci — a není tu proto podmínek §u 16 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák.

Čís. 5766.

Ustanovení §u 330 ex. ř. a zákona ze dne 1. dubna 1925, čís. 66 sb. z. a n. týká se i plnění, podobných výměnku a sledujících účel zaopatřovací (výměnek roční renty).

V otázce nezbytnosti výměnku rozhoduje nejen nemajetnost dlužníka, nýbrž i jeho výdělečná schopnost.

Ustanovení §u 330 ex. ř. ve znění zákona ze dne 1. dubna 1925, čís. 66 sb. z. a n. nepůsobí zpět. Do exekuce prostých 4.000 Kč jest započítati i služebnost dlužníka bytu.

(Rozh. ze dne 17. února 1926, R I 65/26.)

Ku vydobytí peněžité pohledávky byla vymáhajícímu věřiteli povolena exekuce a) usnesením ze dne 13. března 1926 zabavením a vnučeným zřízením nadzástavního práva na právu vybírání doživotní renty 15 Kč denně, vloženého pro povinnou stranu na nemovitost čp. 26 a příkázání důchodu toho k vybrání, b) usnesením ze dne 25. dubna 1925 při uvedeném právu nadzástavním poznámkou vykonatelnosti ohledně 2700 Kč s přísl. Návrh dlužníka, by exekuce byly obmezeny co do své právní účinnosti tím, že musí pro povinnou stranu zůstatí volným úhrnný roční požitek 4.000 Kč, soud první stolice zamítl, rekursní soud návrhu vyhověl. **Důvody:** Ani obecný zákon občanský, ani § 330 ex. ř. neobsahují ustanovení o pojmu výměnku a proto není příčiny vyloučiti použití tohoto zákonného předpisu též na plnění výměnkům podobná a sledující rovněž účely zaopatřovací. Nárok dlužníka na placení renty 15 Kč denně opírá se o smlouvu trhovou ze dne 8. srpna 1923, kde výslovně řečeno v odst. III., že beze srážky z kupní ceny vyhražuje si prodávající (t. j. dlužník) a strana kupující Marie J-ová mu zřizuje služebnost bytu a výměnek a že výměnek bude pozůstávati z do-